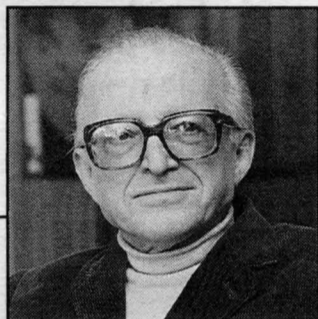

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

La pena de mort

De tant en tant, rebo cartes trameses a la redacció de l'AVUI, a nom meu, de lectors que tenen l'atenció de comentar-me articles, i jo, per poc que pugui, els contesto.

Però em trobo ara amb una excepció que em desconcerta: he rebut dues lletres d'una mateixa persona, escrites amb una calligrafia acuradíssima. Em recrimina, amb un to respectuós que agraeixo, que jo sigui contrari a la pena de mort i em pregunta quina seria la meva actitud si jo fos el fill d'un joier assassinat per un lladre. No li he pogut respondre perquè en cap de les dues cartes no hi ha posat l'adreça.

El comunicant que esmento és tan amable que em sento obligat a no deixar-lo amb la interrogació en suspens: si jo fos fill d'algú assassinat amb tanta vilesa, potser no tan sols em sentiria partidari d'aplicar la pena de mort als culpables, sinó fins i tot —potser— de sotmetre'ls a tortura prèvia. No seria indulgent ni equànime. Però seria jutge i part (una figura jurídicament mal vista) i el meu dolor no es tindria del tot en compte en la redacció d'un codi penal modern.

No cito el nom de la persona que m'ha escrit tan educadament, perquè no sé si a ell li desplauria que ho fes. Tanmateix, admeto la possibilitat que llegirà aquestes ratlles i, emparant-me en aquesta presumpció, completaré la resposta que em demana. Jo sóc contrari a la pena de mort com a càstig *institucional*, a causa del tètric aparat que suposa la seva aplicació. Que un conjunt de poders i d'organismes legals es mobilitzin per a una execució, revestint-la d'un cerimonial angoixós, m'ocasiona una repulsió que no puc evitar. Recentment, una de les nostres emissores de TV va oferir un documental sobre l'aplicació de la pena de mort als

EUA, que és un país —com tothom sap— on aquesta solució final té molts partidaris. S'hi veien imatges del rostre del primer reu executat a la cadira elèctrica, un desgraciat al qual havien convençut que tenia una sort de boig, immerescuda, perquè el nou sistema assegurava un trànsit instantani i sense dolor. El documental no va explicar la història veritable: l'execució havia estat un desastre, el reu va haver de rebre diverses descàrregues elèctriques i va morir materialment

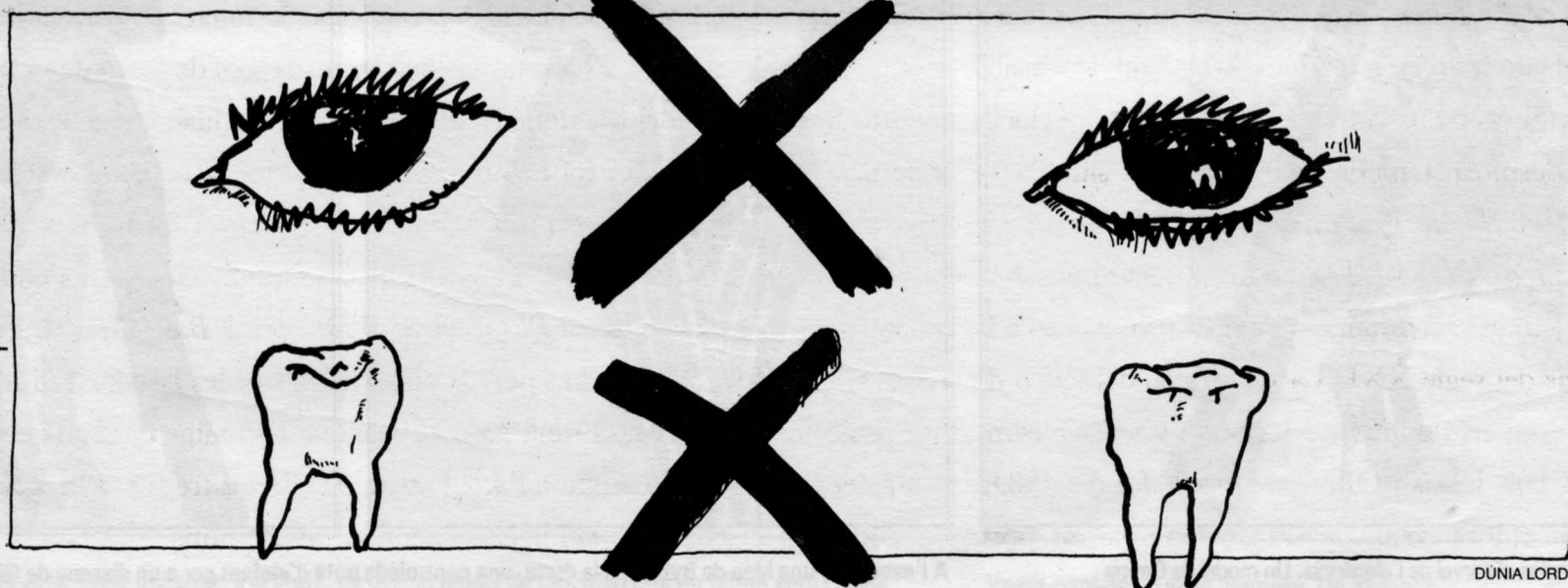
cremat, enmig d'un sofriment espantós. Thomas Alva Edison (a qui la premsa de l'època qualificava d'*electricista genial*) va dir que els tècnics havien comès un error inexcusable: s'oblidaren de connectar un pol al cap de l'ajusticiat. A partir d'aleshores, aquest detall s'ha tingut en compte i el reu, abans d'asseure's a la cadira fatal, es posa en mans d'un perruquer especialitzat que talla els cabells que fan nosa per a un bon contacte entre la pell i el corrent elèctric. L'altre extrem del cable es connecta al turmell, per no deixar res a l'atzar. Sobretot, que les coses vagin com una seda.

Prego al meu comunicant que em permeti a mi de fer-li, també, una pregunta, però invertint els termes: si un fill de vostè, per culpa d'un error judicial, fos condemnat i executat, i es demostrés posteriorment la seva innocència ¿continuaría manifestant-se partidari de la pena de mort?

És del domini públic que injustícies d'aquesta mena s'han produït en diverses èpoques de la història.

Voldria acabar aquestes ratlles expressant la meva consideració pel to altament civilitzat de la persona que m'ha escrit les dues cartes. Desitjo, de tot cor, haver-hi correspost de la mateixa manera.

Pere Calders

DUNIA LORDA